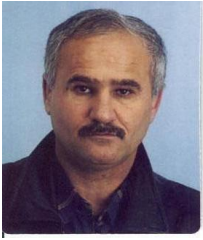

سەر بە خۆیی له نێوان نێستهلایکی محلی و داخواری خه‌نکی کوردستاندا .

هاوکات له‌گه‌ڵ هه‌لبژاردنه‌کانی سه‌رتاسه‌ری 30-1-2005دا بۆنه‌نجومه‌نی نیشتمانی عێراق ، 90% له‌خه‌نکی کوردستان ده‌نگی بۆ سه‌ربه‌خۆیی و جیابونه‌وه‌دا نه‌وش مانای رازی نه‌بونه‌له‌به‌رامبه‌ر به‌عێراقی کردنی کوردستان ، ئهم رێژهیه‌له‌ده‌نگ و داخواری خه‌نک له‌هه‌رولاتیکی دیموکراسی و له‌ده‌نگدان و نێستفتایه‌کی نه‌وتو‌دا ، نه‌توانی‌ت سیستمی ده‌سه‌لات و ده‌ستور و یاسا و پارله‌مانیش بگۆڕی‌ت .

له‌هه‌مو بنگه‌کانی ده‌نگدان له‌سه‌رتاسه‌ری کوردستاندا ، سندوقی‌کی تایبه‌ت به‌رپرسی بۆ سه‌ربه‌خۆیی کوردستان دانرابو ، وه رێژهی 90% له‌خه‌نکی کوردستان ده‌نگیان به‌سه‌ربه‌خۆیی دا ، به‌پێی ئهم رێژهیه‌نه‌و پراستی یه‌ده‌ده‌که‌و ویت که سه‌رجه‌م کادرونه‌ندامانی حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستانیش ده‌نگی خۆیان خستۆته‌ پال ده‌نگی خه‌نک بۆ سه‌ربه‌خۆیی کوردستان ، وه‌نه‌ نجامی رپرسی یه‌که‌ش له‌ته‌واوی که ناله‌په‌سمیه‌کانی راگه‌یانده‌وه‌هه‌ر بۆ و کرایه‌وه ، له‌گه‌ڵ نه‌وه‌شدارا به‌رایه‌تی سیاسی له‌کوردستان هه‌رسوره‌له‌سه‌ر سیاسه‌تی رۆبه‌ده‌ره‌وه‌ی خۆی سه‌باره‌ت به‌ه‌واج پێدانی مه‌یل و گرایشی مانه‌وه‌له‌چوارچێوه‌ی عێراقی‌کی یه‌کگرتو و یه‌کپارچه‌دا ، حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستان پرس به‌خه‌نک ده‌که‌ن و به‌قسه‌شیان ناکه‌ن .

به‌رێز {مام جلال} له‌چاوپێ که‌وتنی‌کیدا بۆ که‌نای ته‌له‌فریونی العالم سه‌باره‌ت به‌و ده‌نگدانه‌وتی { نه‌وه‌ نێستهلایکی محلیه‌و نێمه‌له‌گه‌ ئێدانی } ، شان خانی کردنه‌وه‌ له‌ژێرباری مه‌سئولیه‌تی داخواری سه‌رجه‌م خه‌نکی کوردستان بۆ سه‌ربه‌خۆیی و رێزنه‌گرتن له‌نه‌نجامه‌کانی نه‌و رپرسی یه ، نه‌گه‌ر نه‌وه‌ سیاسه‌تی رۆبه‌ده‌ره‌وه‌و تاکتیکی‌کی بی‌ت له‌به‌رامبه‌ر سه‌رنج و رای گشتی ئێقلیمی و جیهانی سه‌باره‌ت به‌حه‌سه‌سیه‌تی ئهم مه‌تاه‌به‌ی خه‌نکی کوردستان ئهم قوناغه‌دا ، ئهم هه‌لۆیسته‌ره‌نگدانه‌وه‌یه‌کی نێگه‌تیه‌فانه‌ی هه‌یه‌بۆ سه‌ره‌ست و نه‌ستی خه‌نک و له‌راستگویی و میصدافیه‌تی پرۆسه‌ی ریفراوندۆم سه‌باره‌ت به‌نێحترام و ریزگرتن له‌رپرسی و ده‌نگی خه‌نک که‌م ده‌کاته‌وه ، به‌ده‌ره‌وه‌ی که‌به‌نیشاندانی هه‌لۆیستی‌کی له‌و جۆره‌جگه‌له‌خۆیان ناتوانن قه‌ناعه‌ت به‌هیچ که‌سی‌کی سیاسی بکه‌ن که بزوتنه‌وه‌ی ریفراوندۆم و پرۆسه‌ی نه‌و رپرسی یه‌ له‌ژێرچاوه‌دێری و کاریگه‌ری راسته‌وخۆی حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستاندانیه‌ و به‌ری رۆژ به‌بیژنگ ناگه‌ری ، نه‌ک هه‌ر بزوتنه‌وه‌ی ریفراوندۆم به‌ئێکوله‌کوردستان سه‌رجه‌م ریکخراوه‌جه‌ماوه‌ریه‌کانیش له‌نمونه‌ی یه‌کی‌تی ماموستایان و خۆیندکاران و قوتابیان و سه‌ندی‌کای نه‌ندازیاران و پارێزه‌ران و کریکاران و هه‌مو ریکخراوه‌ پیشه‌بیه‌کانی تریش له‌نێوان حیزبه‌کاندا دا به‌شکارون و راسته‌وخۆبونه‌ته‌ پاشکۆی حیزبه‌کان .

بزوتنه‌وه‌ی ریفراوندۆم په‌یام و نامانجی‌کی سیاسی پێ یه‌وه‌م پرۆسه‌یه‌راسته‌وخۆته‌عبیره‌ل‌ویست و ئێرا ده‌ی سیاسی خه‌نکی کوردستان ده‌کات ، ده‌نگدانی خه‌نکی کوردستان به‌رێژهی 90% بۆ سه‌ر به‌خۆیی خۆی له‌خۆیدانه‌وه‌مه‌تاه‌بێکی سیاسی یه‌به‌ره‌و جیابونه‌وه‌و پێکه‌ینانی ده‌وله‌تی‌کی سه‌ربه‌خۆله‌کوردستان و خودی پرۆسه‌که‌ش به‌پشتیوانی راسته‌وخۆیی حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستان نه‌نجام دراوه‌ و هه‌مو دنیاش نه‌و راستی یه‌ده‌زانیت .

ریفراوندۆم و رپرسی سه‌باره‌ت به‌چاره‌سه‌ری کێشه‌ی کورد و رپێردان له‌سه‌ر چاره‌نوسی سیاسی کوردستان مافی‌کی ر‌ه‌وا و سه‌ره‌تایی و داخواریه‌کی شارستانیانه ، پێویسته‌ حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستان به‌بێ دودنی و به‌ناشکراو راسته‌وخۆپشتیوانی ئێ بکه‌ن و نه‌نجامه‌کانی نه‌و رپرسی یه‌گشتی یه‌یکه‌نه‌سه‌رمایه‌وه‌یه‌گه‌نامه‌یه‌کی سیاسی میژویی ، وه‌ک داخواری و ئێرا ده‌ی سیاسی سه‌رتاسه‌ری خه‌نکی کوردستان له‌هه‌ر کۆرۆکۆمه‌ڵ و محافلی‌کی نیوده‌وله‌تی نیشانی بدن و بیه‌به‌نه‌پیشه‌وه .

سیاسه‌تی دولایه‌نی و ناڕۆشنی حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی کوردستان سه‌باره‌ت به‌پرۆسه‌ی ریفراوندۆم و بێ نێعتبارکردنی نه‌نجامه‌کانی ، قسه‌کانی به‌رێزمام جلال پشتراست ده‌کاته‌وه‌ که‌ده‌بیت ، داخواری سه‌ربه‌خۆیی خه‌نکی کوردستان نێستهلایکی محلیه ، وه‌ له‌وان بزوتنه‌وه‌ی ریفراوندۆم ته‌نها وه‌ک و مه‌رقه‌یه‌کی فشاری سیاسی ده‌بینن و له‌کاتی پێویستدا به‌کاری ده‌هێنن له‌به‌رامبه‌ر به‌ره‌قه‌یه‌کانی خۆیان له‌عێراقدا ، وه‌نایانه‌ویت و هیان له‌به‌ر زه‌وه‌دیان دانیه‌به‌ناشکراپشتیوانی راسته‌قینه‌ی خۆیان له‌جیابونه‌وه‌و پێکه‌ینانی ده‌وله‌تی‌کی سه‌ربه‌خۆله‌کوردستان نیشان بدن ، سیاسه‌ت و هه‌لۆیستی سوربون له‌سه‌ر به‌عێراقی کردنی کێشه‌ی خه‌نکی کوردستان له‌نه‌نجامی ناکاملی ریزه‌بندی ته‌به‌قانی و بێ توانایی بۆ رۆژی نیشتمانی یه‌وه‌سه‌رچاوه‌ده‌گرتیت ، چینی بۆ رۆژی کوردی تانیستاش گرایشی عێراقچینی هه‌یه‌و به‌رزه‌وه‌ندی خۆی له‌عێراقی‌کی یه‌کگرتو و یه‌کپارچه‌دانه‌بینیته‌وه .

لهسهردهمیکی وهك نه مرۆدا كه دهسه لاتی دیکتاتۆری روخواه و عیراق ولاتیکی بی دهولت و بی یاسا و بی چهك و لاوازه و هیزه سیاسی یهکانی کوردستانیش لههه موقوناغهکانی رابوردو ریکخراوترویه تواناترن ، وه بههوی چهق بونهوهی سیاست و بهرنامهی نهمریکاسه بارهت به دیموکراتیزه کردنی رۆژهه لاتی ناوهراست ، نه مرۆله بارترین و گونجاوترین ههله و مهرجی سیاسی هاتۆته پیشهوه و بۆنیشان دانی ویست و نهرادهی سیاسی خهکی کوردستان له پرگای ریفراوندۆم و راپرسی یهکی گشتی یهوه ، نهگه ره رۆژیکی وهك نه مرۆدا خۆتان له ژیر فشار و هه ره شهی دهولتانی ناوچه که داده بیینه وه ونهه ههله و مهرجه به گونجاو و له بار نابینن ، دواي نهوهی که دهولت و یاسا لهم ولاته دا جیگه پروناسایی ده بیته وه له پرگای هیله شهری دیموکراسی یانه وه وه به دهنگی زۆرینهی خهکی عیراق له پرگای راپرسی و دهنگدانی سهرتاسهری یهوه .

چاره سهری کیشهی خهکی کورد و چاره نووسی سیاسی کوردستان ده که ویت به بهردهم قهزا و قه ده ریگی نادیار و په راویزی ئانۆگۆره سیاسی یهکانه وه له عیراقی ئایندهدا ، له وکاته دا بۆ دهیان سانی تر نهه ههله و مهرجه گونجاو له باره له دهست خهکی کوردستان ده چیت و میژ و جاریکی تروهك خۆی دوباره نابیته وه ، هه موئه ور پیکه و تن و سه نه دویه ئه گه نامانهش که هیه و ده بیته ، له دواي یه کهم بریاری نه نجومه نی نیشتمانی عیراق سه بارهت به موصاده قه ی دهستوری هه میشه یی و پیکه یانی دهولته تی نویی عیراق ههله ده و شینه وه و نیعتباری سیاسی و یاسایی خۆیان له دهست نه دهن جگه له و خالانهی که له دهستوری هه میشه یییدا جیگه پرده بن و به پرگای یاسایی ده چه سپیندرین ، له کاتیکی ئاوادا و له دواي نه وه که دهستمان له بنی هه مانه که وه ده رچو ، تازه گه رانه وه بۆ بریاری پار له مانی کوردستان وهك { دکتۆر به ره هه م صانج } له م دوا یانه دا نامه زی بۆ ده کات و هه روه ها گه رانه وه بۆ رای گشتی به فریای فرسه تی له دهست چوی خهکی کوردستان ناکه ویت .

نه نجام دانی ریفراوندۆم و راپرسی گشتی به شیوه یهکی ره سمی و عادیانه کیشهی کورد له به رزترین ئاستداته رح ده کات و ده بیاته پیشه وه وه له سازش و سه ودا کاری رزگاری ده کات و کۆتایی یه کجاری به چه و ساندنه وه و نایه کسانی قهومی دینی له کوردستان .

نه بویکر نه حمه د سالیمان

1-4-2005 هۆنندا